

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО та РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ,

У КООПЕРАЦІЇ З УНІВЕРСИТЕТОМ М. БРЕМЕН, НІМЕЦЬКИМ УНІВЕРСИТЕТОМ АДМІНІСТРАТИВНИХ НАУК

М. ШПАЙЄРА, ЕКОНОМІЧНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ У ВРОЦЛАВІ, CENTER FOR BLENDED VALUE STUDIES

ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної конференції**

Березень 19, 2019 | Київ

Фінансова інфраструктура в забезпеченні сталого розвитку: Збірник наукових матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 19 березня 2019 р. – К.: КНЕУ(електронне видання), 2019. - 287 с.

Financial Infrastructure and Sustainable Development: Collection of Scientific Papers. International scientific conference, Kyiv, March 19, 2019 – K.: KNEU, 2019. - 287 с.

У збірнику розглянуто актуальні питання публічних та місцевих фінансів, зосереджена увага на стратегічних орієнтирах розвитку інфраструктури фінансів публічного сектору, особливостях фінансів місцевого самоврядування, на бюджетному регулюванні та системі фінансового вирівнювання в умовах децентралізації, окреслено фінансові інновації в контексті сталого розвитку, досліджено ринкові інструменти боротьби з екологічними, соціальними та економічними викликами, який наразі є пріоритетами фінансової політики України та основою її внутрішніх комплексних соціально-економічних та політичних трансформацій.

Materials of present collection of scientific papers deal with the current issues in public and local finance, focuses on strategic guidelines for the development of public sector economics, on peculiarities of local self-government finances, on fiscal adjustment and a system of financial equalization in term of decentralization. Materials also describe financial innovations in sustainable development context and market financial instruments to resolve environmental, social and economic challenges, which are currently the priorities of Ukraine's financial policy and the basis of its internal complex socio-economic and political transformations.

Редакційна колегія: **Федосов В.М.** - професор, д.е.н., завідувач кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Хлівний В.К.** - професор, к.е.н., декан фінансово-економічного факультету (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Буряченко А.Є.** - д.е.н., професор кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Мельник В.М.** - д.е.н., професор кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Гапонюк М.А.** - професор, к.е.н., (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Дегтярьова Н.В.** – к. е. н., професор кафедри фінансові ринки (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Котіна Г.М.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Степура М.М.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Жибер Т.В.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Малік Є.О.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Рудик Н.В.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»); **Блінець М.Ю.** – асистент кафедри фінансів (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»).

Рекомендовано Вченою Радою факультету фінансів ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» та засіданням Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Recommended by the Academic Council of the Finance and Economic Faculty and Scientific Society and the Council of Young Scientist, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Матеріали наукового збірника друкуються мовою оригіналу. Усі права застережено. За використання матеріалів збірника посилання на нього є обов'язковим. Відповідальність за точність наведеної інформації та фактів несе автор публікації. Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

Materials of present scientific paper are published in the original language. In the case of using them please refer accordingly. All co-authors share joint responsibility for contents of the research and the submitted manuscript. The editors do not always share the opinion of the authors.

Адреса редакційної колегії: 03680, Україна, м. Київ, пр. Перемоги, 54/1
Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

© автор(и), 2019

© КНЕУ, 2019

Загалом фіскальна децентралізація є стратегічно важливим процесом, розгортання якого в Україні дозволить розширити обов'язки органів місцевого самоврядування та підвищити якість надання суспільних благ і послуг.

Література:

1. Лопушняк Г. Фіскальна децентралізація в Україні: декларації та практична реалізація/ Лопушняк Г., Лободіна З., Ливдар М.// Економічний Часопис-XXI, К., 2016. - №161(9-10). - С. 79 – 84.
2. Напрями формування податкової політики України в контексті фіскальної децентралізації та розширення бази оподаткування : моногр. / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. І. Крисоватого, д-ра екон. наук, проф. О. М. Десятнюк. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 182 с.
3. Оподаткування та економічна безпека держави в епоху діджиталізації: збірник матеріалів науково-практичного круглого столу, (23 лютого 2018 р., м. Ірпінь) – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. – 265 с.
4. Полторак А. Оптимізація податкової політики в умовах фіскальної децентралізації/Полторак А., Усенко О.// Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics», №2 (2017). – с. 50-54.
5. Експертний аналіз бюджетів ОТГ за I півріччя 2018 року// [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/news/9680>

Дубовик О.Ю.

к.е.н., доцент кафедри фінансів
Одеський національний економічний університет

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Розвиток малого підприємництва є однією з основних задач економіки України. Цілями державної політики регулювання малого підприємництва є створення нових робочих місць, зростання рівня зайнятості населення, зменшення соціальної нестабільності, активізація інноваційних процесів, розвиток конкуренції, реалізація підприємницького потенціалу, мобілізація самостійної ініціативи господарського суб'єкта. Незважаючи на активну позицію державних структур з реалізації заходів, спрямованих на підтримку малого бізнесу, невирішеним залишається ряд проблем у галузі оподаткування, які не сприяють подальшому активному розвитку малого підприємництва і наповненню місцевих бюджетів.

Мале підприємництво - це самостійна, систематична, ініціативна господарська діяльність малих підприємств та громадян підприємців (фізичних осіб), яка проводиться на власний ризик з метою отримання прибутку.

В Україні мале підприємництво охоплює 99,1 % усієї кількості суб'єктів господарювання, а кількість зайнятих працівників у малому бізнесі – майже 50 % усіх працюючих [1]. Така ж ситуація спостерігається і в США, Японії, Німеччині, Франції, Великій Британії, де величезну частку — 99,3-99,7 % від кількості підприємств становлять малі та середні підприємства, у високорозвинених країнах Заходу - 70-90%. Тобто подальше активне функціонування цього сектору має сприяти суттєвому розвитку економіки країни. А тому і державна його підтримка, у частоті з використанням інструментів податкового регулювання, має дати значний економічний ефект.

З часу проголошення незалежності України існувало декілька форм спрощення оподаткування для суб'єктів малого підприємництва: спеціальний патент, фіксований податок, фіксований сільськогосподарський податок, єдиний податок. Деякі спрощення тимчасово одержували сільгосптоваровиробники, були передбачені податкові пільги малим підприємствам у промисловості та будівництві. До складу єдиного податку, крім існуючих податків, колись включалися збори до фондів соціального страхування, які становили досить значну суму.

Але такі заходи податкового регулювання згодом були скорочені. Встановлені законодавством податкові преференції почали використовуватися суб'єктами господарювання для отримання незаконних доходів, ухилення від оподаткування, застосування оптимізаційних схем. На сьогодні спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва представлена одним єдиним податком.

Нещодавно у Верховній Раді розглядався проект податкової реформи, що розробило Міністерство фінансів, який пропонує скасувати третю групу платників єдиного податку. Це напівзаходи, які не призведуть до виходу економіки з тіньового сектора. Адже це негативно позначиться не лише на малому бізнесі, але й на місцевих бюджетах.

Вважаємо за доцільне при наданні податкових преференцій акцентувати увагу не тільки на зовнішніх параметрах відповідності суб'єктів малого бізнесу законодавчим вимогам, але й враховувати перспективність діяльності підприємницьких структур, впровадження ними досягнень науки і техніки, включаючи розробку нових ідей, ноу-хау, прогресивних ресурсозберігаючих технологій.

Також необхідно привести у відповідність межі річного доходу, які використовуються для визначення платників єдиного податку 1-3 групи: це відповідно 300 тис., 1,5 млн. і 5 млн. грн. Згідно із Законом «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] усі підприємства країни поділяють на мікропідприємства, малі, середні або великі підприємства в залежності від балансової вартості активів, чистого доходу від реалізації продукції та середньої кількості працівників. Так, чистий дохід по мікропідприємствах має бути до 700 тис. євро (21 млн. грн.), а у малих підприємств – до 8 млн. євро (240 млн. грн.).

Тобто далеко не весь малий бізнес може працювати за спрощеною системою оподаткування. Однак потрібно щорічно проводити індексацію річного доходу на рівень інфляції, який є у країні, та підвищувати граничні межі доходу по групах платників з метою розширення їх кола.

Державне регулювання та підтримка малого підприємництва ведеться у всіх країнах з розвинутою ринковою економікою. У деяких країнах введені податкові канікули, які передбачають звільнення від оподаткування доходу (прибутку) на час становлення діяльності. Так, у Кореї стартуючі малі підприємства платять тільки 50 % податку на прибуток і власність упродовж перших п'яти років. У Чехії малі підприємства користуються податковими канікулами упродовж 10 років, якщо займаються виробництвом, пов'язаним із високими технологіями. У Франції новостворене підприємство може бути зовсім звільнене від сплати податків упродовж двох років. Ця практика може бути поширеною і на малий бізнес в Україні при умові, що суб'єкт підприємницької діяльності візьме на себе зобов'язання продовжувати діяльність і після закінчення строку дії податкових канікул і «окупити» несплачені податки. Інакше їх необхідно буде повернути в бюджет.

У Фінляндії, Іспанії, Великобританії малі та середні підприємства мають значну податкову пільгу по інвестиціях. У більшості країн ОЕСР податковими пільгами користуються також й інвестиційні компанії, що вкладають кошти в малі та середні підприємства. Також там індивідуальні підприємці платять менше податків, ніж компанії (Португалія, Чехія, Бельгія, Іспанія).

У наш час малий бізнес покликаний не тільки стати найважливішою базою структурної перебудови економіки з урахуванням особливостей розвитку регіонів, але й забезпечити наповнюваність місцевих бюджетів. Щоб мати подальші перспективи розвитку малого бізнесу в нашій країні, потрібно створити реально спрощені умови оподаткування для суб'єктів малого підприємництва з урахуванням досвіду розвинених країн та посилити контроль за їх діяльністю.

Література:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 05.10.2017 р. № 2164-VIII.

Загорійчук Т.М.

«Макрофінансове управління», 5 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів Пислиця А.В.

ГОРИЗОНТАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ СУПРОВОДЖЕННЯ ВЕЛИКИХ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Головною метою податкових органів будь-якої держави є отримання максимально можливих позитивних та фінансових результатів при мінімізації витрат та ресурсів. Виходячи з цього в багатьох високорозвинених країнах активно застосовується процедура розширеної інформаційної взаємодії (горизонтального моніторингу) з платниками податків.

Якщо вертикальний моніторинг базується на ретроспективному контролі, то горизонтальний моніторинг є відносно новою формою поточної співпраці на основі взаємної довіри, розуміння та прозорості.

Базою функціонування горизонтального моніторингу є створення ефективної системи адміністрування податків; відстеження та аналіз податкових ризиків господарських операцій, що здійснюються та плануються великими платниками податків; та найголовніше – це створення партнерських відносин з податковими органами з одного боку та платників податків – з іншого.

Однак, податкові органи повинні розраховувати на готовність підприємців дотримуватися належним чином своїх фіскальних зобов'язань. Тобто на ранній стадії суб'єкт повинен повідомити свого податкового інспектора про можливі фіскальні ризики, надавши всю необхідну інформацію та факти.

Виходячи з цього, в табл. 1 виділимо переваги даного методу як для податкових органів, так і для платників податків.

Таким чином, горизонтальний моніторинг покращує якість діяльності податкових органів, створює ідеальну систему оподаткування та як наслідок - знижує витрати і ресурси для діяльності податкового контролю і мінімізує кількість порушень податкового законодавства.

Таблиця 1

ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ГОРИЗОНТАЛЬНОГО МОНІТОРИНГУ

податкові органи	платники податків
<ul style="list-style-type: none">✓ високий ступінь відкритості платника податків;✓ постійний доступ до документообігу операцій в електронному режимі;✓ скорочення кількості виїзних перевірок і пов'язаних з ними витрат;✓ зменшення ризиків застосування бізнесом різних схем ухилення від податків	<ul style="list-style-type: none">✓ зменшення невизначеності, що виникла в процесі тлумачення і застосування податкових законів;✓ отримання консультацій з питань оподаткування операцій для коригування своєї політики;✓ зниження податкових ризиків;✓ можливість звільнення від виїзних податкових перевірок

Джерело: Складено автором на основі [2]

Успішність функціонування системи «горизонтального моніторингу» можна розглянути на прикладі Нідерландів, адже в даній країні це – провідний елемент